

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.16.
COM(2020) 319 final

2020/0142 (APP)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának
pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv
végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról szóló 2003/76/EK tanácsi
határozat módosításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Unió 2016. október 4-én megerősítette a Párizsi Megállapodást, és kötelezettséget vállalt arra, hogy a globális hőmérséklet-emelkedést jóval 2 °C alatt tartja, és erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy azt 1,5 °C-ra korlátozza. Ezt a nemzetközi kötelezettségvállalást követően az EU és tagállamai megállapodtak abban, hogy ambiciózus célokat tűznek ki az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2050-ig 80–95 %-os, 2030-ig pedig 40 %-os csökkentésére.

2018 novemberében a Bizottság „Tiszta bolygót mindenkinek”¹ címmel bemutatta hosszú távú stratégiai jövőképét, melyben felvázolja azokat az intézkedéseket, amelyek 2050-ig lehetővé teszik egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaság megteremtését. Közleményében — az Európai Parlament és az Európai Tanács felkérésére — a Bizottság számos intézkedést vázolt fel, többek között annak feltárását, hogy a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség eszközei hogyan támogathatnák a közel nulla széndioxid-kibocsátású acélgyártást eredményező, áttörést hozó technológiákat.

Hosszú távú jövőképével összhangban a Bizottság 2019 decemberében közzétette az európai zöld megállapodásról szóló közleményt². A Bizottság a meghozandó intézkedések között kiemelt helyen szerepeltette az acélágazat dekarbonizációját a politikai napirenden, és elkötelezett annak megvizsgálása mellett, hogy a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség keretében nyújtott finanszírozás egy része felhasználható-e a közel nulla széndioxid-kibocsátású acélgyártás 2030-ra történő megvalósulásának támogatására. Európának a következő évtizedekben évi 175–290 milliárd EUR-s többletberuházásra van szüksége. Ebben az összefüggésben a zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv keretében a Bizottság javasolja a Szén- és Acélipari Kutatási Alap jogalapjainak felülvizsgálatát annak érdekében, hogy ösztönözze a magántőke zöld projektek felé való áramlását.

A Szén- és Acélipari Kutatási Alap (a továbbiakban: RFCS) kutatási programja egy uniós finanszírozási program, amely szén- és acélipari kutatási projekteket finanszíroz. Az RFCS-nek saját jogalapja van, amely nem tartozik a többéves pénzügyi keret hatálya alá. Az Európai Szén- és Acélközösséget (ESZAK) létrehozó szerződés 2002. évi lejártát követően és az EU-szerződésekhez csatolt 37. jegyzőkönyv alapján a tagállamok az Európai Szén- és Acélközösség szén- és acélipari kutatási és technikai fejlesztési programjainak folytatásaként létrehozták az új Szén- és Acélipari Kutatási Alapot. Az RFCS kutatási programja évente mintegy 40 millió EUR kutatási és innovációs finanszírozást biztosított a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatok számára (ebből a szénipar 27,2 %-ban, az acélipar pedig 72,8 %-ban részesült), amivel hozzájárult az uniós ipari partnerek, kis- és középvállalkozások, vezető kutatóközpontok és egyetemek közötti kapcsolatok kialakításához a tudás fejlesztése és az innováció előmozdítása érdekében. A program tevékenységeit a 37. jegyzőkönyv 1. cikkének (2) bekezdésével összhangban a felszámolás alatt álló ESZAK eszközeiből származó

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak: Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról, 2018. november 28., COM(2018) 773 final.

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás, 2019. december 11., COM (2019) 640 final.

bevételekből finanszírozzák. A kutatás finanszírozásában a pénzügyi piac mozgásai által esetlegesen okozott fluktuáció lehető legalacsonyabbra csökkentése érdekében kiegyenlítő intézkedést alkalmaznak. Az eszközkezelésből származó bevételek csökkenése következtében azonban az RFCS költségvetésében megjelenő, a nettó bevételből és a kiegyenlítő mechanizmusból származó összeg 2017 és 2019 között 42 millió EUR-ról 12 millió EUR-ra apadt. 2017-ben a Bizottság visszavont kötelezettségvállalások és visszafizetési felszólítások alkalmazását javasolta annak érdekében, hogy a költségvetés 2020-ig 40 millió EUR-ra emelkedjen³. 2018 áprilisában az Európai Parlament elfogadta az (EU) 2018/599 tanácsi határozathoz⁴ adott egyetértését kísérő [P8_TA (2018)0061] jogalkotási állásfoglalást⁵, amelynek célja a Szén- és Acélipari Kutatási Alap programja keretében 2003 óta végrehajtott valamennyi visszavont kötelezettségvállalás és visszafizetési felszólítás felhasználásának engedélyezése volt. Ebben az állásfoglalásban az Európai Parlament felszólított a felszámolás alatt álló ESZAK vagyonkezelésének aktívabbá tételére, illetve emellett arra is, hogy ezen alapok egy részét az európai acél tisztává és versenyképessé tételét célzó nagyszabású projektek elindítására használják fel.

Mint felismerték⁶, ahhoz, hogy a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programja sikeresen végrehajtható legyen, legalább évi 40 millió EUR-s finanszírozásra van szükség. A jelenlegi kamatláb mellett azonban – figyelembe véve a kiegyenlítő mechanizmus lehetővé tételéhez rendelkezésre álló források kimerülését, és tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére – rövid és középtávon nehéz lesz megfelelő éves hozamot elérni a befektetett eszközök tekintetében.

A Számvevőszék által az Európai Szén- és Acélközösségről nemrégiben végzett felülvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy az RFCS finanszírozása kizárólag az eszközkezelési bevételek alapján nem fenntartható a jelenlegi kamatkörnyezetben⁷. A Számvevőszék konkrétan azt javasolta, hogy a pénzügyi iránymutatások felülvizsgálatára mielőbb sort kell keríteni, és véleménye szerint a felülvizsgálatnak választ kellett volna adnia arra, hogy miként lehetne a felszámolás alatt álló ESZAK saját tőkéjét termelékennyé tenni az uniós kutatási keretprogramokban.

2019 júniusában a szén- és acélipari tanácsadó csoportok (CAG és SAG)⁸ a program folytatásának biztosítása érdekében sürgették a jogalapok felülvizsgálatát és egyúttal a célkitűzéseknek a jelenlegi ágazati igényekhez való igazítását. Ugyanakkor jóváhagyták, hogy az eszközök mintegy egyharmadát (a 2021–2027-es időszakban évente mintegy 50–70 millió EUR-t) fokozatosan használják fel a szén- és acélipari kutatási projektek finanszírozására, szinergiában a méltányos átállást támogató mechanizmussal, a széntermelő régiók átalakítására irányuló kezdeményezéssel⁹, az Európai horizonttal és az Innovációs Alappal. 2019. június 25-én a CAG–SAG ad hoc közös csoport jóváhagyta az ESZAK eszközeinek megnyitását.

³ A Tanács (EU) 2018/599 határozata a 2003/76/EK tanácsi határozat módosításáról (HL L 101., 2018.4.20., 1. o.).

⁴ A Tanács (EU) 2018/599 határozata a 2003/76/EK tanácsi határozat módosításáról (HL L 101., 2018.4.20., 1. o.).
⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0061_HU.html

⁶ Számvevőszék: Az Európai Szén- és Acélközösség: a felszámolás a tervek szerint történik, de a kutatásfinanszírozás nem fenntartható (10/2019. sz. felülvizsgálat, 13. oldal).

⁷ *Ibidem.* 17. o.

⁸ A szénipari tanácsadó csoport (CAG) és az acélipari tanácsadó csoport (SAG) feladata, hogy segítse a Bizottságot a kutatási program irányításában a szénnel, illetve az acéllal kapcsolatos kérdésekben. A tanácsadó csoport tagjai a Bizottság által kijelölt személyek, akik az érdekelt felek közös érdekeit képviselik. A tagok megbízatása 42 hónapra szól.

⁹ Lásd a (11) preambulumbekendést.

A kutatás és az innováció lehetővé teszi az energiaigényes ágazatokban a berendezések megfelelő léptékű kivitelezését és bemutatását valamennyi műszaki és gazdasági adat teszteléséhez annak érdekében, hogy a technológia ipari vagy kereskedelmi hasznosítása a lehető legkisebb kockázat mellett történjen. A zöld megállapodásról szóló 2019. évi közlemény javaslatot tesz az áttörést hozó tiszta acéltechnológiák támogatására annak érdekében, hogy 2030-ig megvalósuljon a karbonsemleges acélgyártás, valamint annak feltárására, hogy a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség forrásainak egy része felhasználható-e erre a célra. A Szén- és Acélipari Kutatási Alap hozzájárul a tiszta acélgyártás kifejlesztéséhez, amely 2050-re a klímasemlegesség irányába terelhet más energiaigényes ágazatokat, például a vegyipart és a cementgyártást.

Következésképpen a Szén- és Acélipari Kutatási Alap jogalapjainak felülvizsgálata időszzerűvé, sürgőssé és fontossá vált.

A fentiek fényében ez a javaslat a jelenlegi határozat módosítására irányul. Célja, hogy a 2021–2027-es időszakban lehetővé tegye a felszámolás alatt álló ESZAK eszközei¹⁰ egy részének értékesítését annak érdekében, hogy az RFCS éves előirányzata elérje az évi 111 millió EUR-t. Ez az éves előirányzat továbbra is támogatja az RFCS kutatási programja keretében a szén- és acélágazatban folyó, együttműködésen alapuló kutatást, a 2030-ra közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártást eredményező, áttörést hozó technológiákat, valamint a korábban működő szénbányák, illetve a bezárás alatt álló szénbányák méltányos átállásának kezelésére irányuló szénipari kutatási projekteket, továbbá a kapcsolódó infrastruktúrát a méltányos átállást támogató mechanizmussal összhangban és a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően. Az acéliparhoz kapcsolódó ágazatok tekintetében a Bizottság kifejezetten célul tűzi ki a kutatási projektek támogatását a más európai uniós programokkal, különösen a kutatási és innovációs keretprogrammal szinergiában álló, külön erre a célra létrehozott „Tiszta Acél” elnevezésű közös programozású partnerségen¹¹ keresztül.

A köz- és magánszféra közötti európai partnerségek értékes eszköznek tekinthetők a stratégiai jelentőségű kutatási tevékenységek kidolgozásának és végrehajtásának támogatásához annak érdekében, hogy az Unió képes legyen kezelni a globális kihívásokat és fenntartani versenyképességét.

AZON JAVASOLT VÁLTOZTATÁSOK, AMELYEK LEHETŐVÉ TESZIK AZ ALAP ESZKÖZEINEK FELHASZNÁLÁSÁT, AMENNYIBEN ERRE SZÜKSÉG VAN AZ ÉVI 40 MILLIÓ EUR ÖSSZEG ELKÜLÖNÍTÉSÉHEZ, VALAMINT A NAGY KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS PROJEKTEK FINANSZÍROZÁSÁHOZ.

A Bizottság javasolja a 2003/76/EK határozat módosítását annak érdekében, hogy 2027-ig az RFCS olyan éves előirányzattal rendelkezzen, amely a következőképpen kerül felhasználásra:

¹⁰ A számításhoz figyelembe veendő eszközszint a 2019. december 31-i szint.

¹¹ A közös programozású európai partnerség a tagállamok korai bevonásával kidolgozott olyan kezdeményezés, amelynek keretében az Unió magán és/vagy közszektorbeli partnerekkel (például ipari szereplőkkel, egyetemekkel, kutatószervezetekkel, helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű, közfeladatot ellátó szervezetekkel, illetve civil társadalmi szervezetekkel, köztük alapítványokkal és nem kormányzati szervezetekkel) együtt vállalja egy kutatási tevékenységekre irányuló program kidolgozásának és végrehajtásának közös támogatását. A közös programozású európai partnerségek létrejöttének alapja a Bizottság és az említett, köz- és magánszférabeli partnerek között létrejött, a partnerség célkitűzéseit, a partnerek kapcsolódó pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásait, a fő teljesítmény- és hatásmutatókat, valamint az elérendő eredményeket meghatározó egyetértési megállapodás és/vagy szerződéses megállapodás. Ezekben szerepel a partnerek és a kutatási program által végrehajtott kiegészítő kutatási tevékenységek azonosítása is.

évi 40 millió EUR a szén- és acélágazatban folyó, együttműködésen alapuló kutatás finanszírozására, míg a fennmaradó 71 millió EUR a közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártást eredményező, áttörést hozó technológiák, valamint a korábban működő szénbányák, illetve a bezárás alatt álló szénbányák méltányos átállásának kezelésére irányuló kutatási projektek, továbbá a kapcsolódó infrastruktúra finanszírozására a méltányos átállást támogató mechanizmussal összhangban. Ezeket az előirányzatokat és a kapcsolódó kifizetéseket a befektetésekből származó nettó bevételből és szükség esetén az eszközök értékesítéséből származó bevételből kell biztosítani.

Ezt az előirányzatot kifejezetten rögzíteni kell a határozatban annak érdekében, hogy kiszámítható mértékű pénzeszköz-áramlást lehessen biztosítani ahhoz, hogy továbbra is folytatódhasson az acél- és szénágazatban zajló, együttműködésen alapuló kutatáshoz szükséges támogatás.

A felszámolás alatt álló ESZAK eszközeit eddig azon az alapon kezelték, hogy a befektetett eszközök hozamából történne a kutatási projektek finanszírozása. Ezt tükrözi a 2003/77/EK tanácsi határozat melléklete 1. szakaszának („A pénzeszközök felhasználása”) nyelvezete, valamint ugyanezen határozat (3) preambulumbekzdése, amelyben az szerepel, hogy a „Szén- és Acélipari Kutatási Alap [...] teljes tőkéjét meg kell őrizni.”

A fent kifejtett okok miatt ez a megközelítés nem egyeztethető össze azzal az igénnyel, hogy biztosítani kell a szükséges finanszírozási szintet, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy az acél- és a szénágazat számára tartalmas kutatási program jöhessen létre.

Az alap eszközeinek megőrzését célzó irányvonal tehát nem reális, ezért azt módosítani kell. Ezen túlmenően a tartalékoknak az ESZAK hitelezői számára történő biztosítéknyújtás érdekében történő fenntartására vonatkozó kötelezettség már nem áll fenn, mivel már nincsenek kölcsöntartozások.

E célból módosítani kell a határozatot annak érdekében, hogy az jobban tükrözze a felszámolás alatt álló ESZAK által kiszolgáltató mögöttes szakpolitika szükségleteit, valamint a jelenlegi piaci feltételek mellett a szükséges szintű hozam megteremtésével kapcsolatos kihívásokat, ugyanakkor elegendő eszköz maradjon az ESZAK számára ahhoz, hogy 2027 után bevételt termeljen.

Indokolt továbbá a kiegyenlítő mechanizmus eltörlése, mivel az a javasolt változtatások elfogadását követően elavult eszköznek minősül.

Emellett a Bizottság élni fog a határozat felülvizsgálatának lehetőségével a követelések leírásához, amennyiben beszédük előrelátható költsége meghaladná a visszafizettetendő összeget, és a leírás nem ártana az Unió tekintélyének; ha a követelést az adós fizetéseképtelensége vagy bármely más fizetéseképtelenségi eljárás miatt nem lehet beszélni; ha a beszéd nem egyeztethető össze az arányosság elvével.

Végezetül a 2. cikk (2) bekezdését – amely megállapítja az eszközök kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások elfogadása során alkalmazandó eljárást –, valamint a 4. cikk (3) bekezdését – amely megállapítja a programra vonatkozó többéves műszaki iránymutatások elfogadása során alkalmazandó eljárást – el kell hagyni, mivel az említett rendelkezések a 37. jegyzőkönyv 2. cikkének (2) bekezdésével immár teljes mértékben feleslegessé váltak¹².

¹² A 2003/76/EK határozat és a 2008/376/EK határozat elfogadásakor az EKSZ-hez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártaának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló (34.) jegyzőkönyv (2001.) csak a 2003/76/EK határozat jogalapját biztosította.

Ezeket a redundáns rendelkezéseket az átláthatóság érdekében, valamint azért, mert már nem lehet rájuk hivatkozni, el kell hagyni.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat az RFCS kutatási programjának felülvizsgálatát célzó jogi csomag része. A javaslat különösen a következőkhöz kapcsolódik:

- A Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának elfogadásáról és az e programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról szóló 2008/376/EK tanácsi határozat módosítására irányuló bizottsági javaslat.
- A felszámolás alatt álló ESZAK, valamint a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások megállapításáról szóló 2003/77/EK tanácsi határozat módosítására irányuló bizottsági javaslat. A 2003/77/EK tanácsi határozatnak a Költségvetési Főigazgatóság felelősségi körébe tartozó felülvizsgálata összhangban van az Európai Számvevőszéknek az ESZAK felszámolásáról szóló 2019. évi felülvizsgálatával is.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat felülvizsgálata a Párizsi Megállapodással és az EU első klímasemleges kontinenssé váló, 2050-ig történő átalakításának keretét meghatározó európai zöld megállapodásról szóló közleménnyel¹³, valamint az azt követő, 2020. január 14-én előterjesztett, „A Fenntartható Európa beruházási terv – Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv” című bizottsági közleménnyel¹⁴ összhangban történt.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EU fellépési jogát az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló (37.) jegyzőkönyv 2. cikke biztosítja.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A jegyzőkönyv végrehajtására vonatkozó intézkedéseket tanácsi határozat állapítja meg, amelynek felülvizsgálata a Bizottság jogalkotási javaslatokra vonatkozó kizárólagos kezdeményezési jogköréhez tartozik.

- **Arányosság**

A javaslat az EU-Szerződésekhez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításához szükséges.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A jogi aktus tanácsi határozatot módosít, ezért határozatnak kell lennie.

¹³ COM(2019) 640, 2019. december 11.

¹⁴ COM(2020) 21, 2020. január 14.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A javaslat annak a hétéves jelentésnek az eredményein alapul, amely egy szakértői testület segítségével áttekinti az RFCS programjának alakulását, ideértve a várható hasznok értékelését is¹⁵. A legutóbbi hétéves jelentést 2020. február 5-én tették közzé¹⁶. A szakértők elemezték az RFCS programjának működését, értékelték a technológiai fejlődést és a program várható előnyeit az ágazat és a társadalom számára, valamint ajánlásokat fogalmaztak meg a program javítására, ideértve a jogalap felülvizsgálatát is.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az RFCS érdekeltjei több ad hoc jellegű ülésen, a tanácsadó csoportok ülésein (szénipari tanácsadó csoport – CAG, acélipari tanácsadó csoport – SAG) és (a „Horizont 2020” keretprogram programbizottságának megfelelő) COSCO-üléseken fejthették ki véleményüket. Ezen ülések közvetlen eredményeként a CAG–SAG ad hoc közös csoport 2019. június 25-én jóváhagyta az ESZAK eszközeinek megnyitását.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Az RFCS Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jelenlegi ellenőrzési és értékelési jelentés előzetes eredményeit az Európai Bizottság 2019. március 28-án tartott „Acél és szén: új perspektíva” szemináriumán mutatták be, amelyen több mint 100 érdekelt fél vett részt¹⁷.

- **Hatásvizsgálat**

A javasolt felülvizsgálathoz nincs szükség hatásvizsgálatra, mivel a várható gazdasági, környezeti, illetve társadalmi hatások valószínűleg nem lesznek jelentősek.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat a hétéves jelentés eredményein alapul, amely az RFCS programjának rendszeres felülvizsgálatát irányozza elő, ideértve a várható hasznok értékelését is.

- **Alapjogok**

A javaslat összhangban áll az alapjogok védelmével.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nem keletkeztet olyan új kötelezettségeket, amelyek a jelenlegi többéves pénzügyi keretben az általános költségvetést terhelnék.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgyaltan.

¹⁵ Az ellenőrzési és értékelési jelentést a 2017. május 29-i (EU) 2017/955 tanácsi határozattal módosított 2008/376/EK tanácsi határozat (HL L 130. 2008.5.20., 7. o.) rendelkezései írják elő.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_hu

¹⁷ https://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=9DB3A26D-B1D8-8BED_0A23CA684631B0CF

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A felülvizsgálat tehát a következő rendelkezésekre korlátozódik:

1. Az 1. cikk (1a) bekezdése

Ez a cikk bevezeti a „*de minimis*” rendelkezést, és az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló költségvetési rendelet 101. cikkén alapul. A rendelkezés lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy még az összes lehetséges jogorvoslati lehetőség kimerítése előtt leírja a követeléseket olyan korlátozott és egyedi esetekben, amikor a beszédésük előrelátható költsége meghaladná a beszédett összeget, és a leírás nem ártana az Unió tekintélyének, vagy az adós fizetéseképtelensége esetén, vagy ha a beszédés nem egyeztethető össze az arányosság elvével. E rendelkezés alkalmazása lehetővé teszi a felszámolási eljárás szabályos lezárását.

2. A 2. cikk (1) bekezdése

Az eszközöket a Bizottság úgy kezeli, hogy 2027-ig fennmaradjon évi [111 millió EUR-s] RFCS-előirányzat a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folyó kutatás finanszírozására, ezen belül [40 millió EUR] az említett ágazatokban zajló, együttműködésen alapuló kutatás finanszírozására és [71 millió EUR] az említett ágazatokban folyó, közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártást eredményező, áttörést hozó technológiákra irányuló kutatás, valamint a korábban működő szénbányák, illetve a bezárás alatt álló szénbányák méltányos átállásának kezelésére irányuló kutatási és innovációs projektek, továbbá a kapcsolódó infrastruktúra finanszírozására a szénágazatban alkalmazandó, a méltányos átállást támogató mechanizmussal összhangban és a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően. A 2027. évet követően az eszközöket a Bizottság úgy kezeli, hogy biztosítsa a hosszú távú megtérülést. Az eszközöket azon célkitűzés szem előtt tartásával kell befektetni, hogy megőrizzék, és amennyiben lehetséges, növeljék értéküket.

3. A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontja

(1a) A [111 millió EUR összegű] éves előirányzatot a befektetésekből származó nettó bevételnek, és amennyiben az nem elegendő, a felszámolás alatt álló ESZAK eszközei egy részének, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei egy részének értékesítéséből származó bevételnek kell alkotnia.

4. A 2. cikk (2) bekezdését el kell hagyni.

5. A 3. cikk (1) bekezdése

(1) Az 1. cikk szerinti felszámolási műveletekről és a 2. cikk szerinti befektetési műveletekről és eszközkezelési műveletekről – az Európai Unió egyéb pénzügyi műveleteitől elkülönítve – évente eredménykimutatást, mérleget és pénzügyi beszámolót kell készíteni. Ezeket a pénzügyi kimutatásokat a Bizottság által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 318. cikke és az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló költségvetési rendelet szerint évente elkészített pénzügyi beszámolóhoz kell csatolni.

6. A 3. cikk (2) bekezdése

(2) Az Európai Parlament, a Tanács és a Számvevőszék az Európai Unió működéséről szóló szerződésben és az Unió általános költségvetésére

alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló költségvetési rendeletben meghatározott, ellenőrzésre és mentesítésre vonatkozó hatáskörét az (1) bekezdés szerinti műveletekre is alkalmazni kell.

7. A 4. cikk (1) bekezdése

(1) A 2. cikk szerinti befektetésekből származó nettó bevételek és az eszközök egy részének értékesítéséből származó bevétel az Európai Unió általános költségvetésének külső címzett bevételeként képezik. Ezeket a bevételeket meghatározott célra, a szén- és acéliparhoz kapcsolódó, a kutatási keretprogramon kívüli ágazati kutatási projektek finanszírozására kell fordítani. Ezek képezik a Szén- és Acélipari Kutatási Alapot, amelyet a Bizottság kezel.

8. A 4. cikk (3) bekezdését el kell hagyni.

9. Az 5. cikk (2) bekezdését el kell hagyni.

10. A mellékletet el kell hagyni.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról szóló 2003/76/EK tanácsi határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló (37.) jegyzőkönyvre és különösen annak 2. cikke első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére¹,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés 97. cikke értelmében a szerződés 2002. július 23-án lejárt. Az Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) összes eszköze és kötelezettsége 2002. július 24-ével az Unióra szállt.
- (2) A 37. jegyzőkönyvvel összhangban az eszközöknek és kötelezettségeknek az ESZAK 2002. július 23-i mérlege szerinti nettó értékét a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatásra szánt eszközöknek kell tekinteni „ESZAK felszámolás alatt” megjelöléssel, a felszámolás befejezését követően pedig a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek.
- (3) A 37. jegyzőkönyv emellett úgy rendelkezik, hogy a „Szén- és Acélipari Kutatási Alap”-ként (RFCS) megjelölt eszközökből származó bevétel a 37. jegyzőkönyv és az az alapján elfogadott jogi aktusok rendelkezéseivel összhangban kizárólag a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott, a kutatási keretprogramon kívüli kutatások céljára használható fel.
- (4) A Tanács 2003. február 1-jén elfogadta a 2003/76/EK határozatot², amely megállapítja a 37. jegyzőkönyv végrehajtásának szabályait.
- (5) Az alacsony kamatkörnyezet miatt a szén- és acélipari kutatási projektek finanszírozásához rendelt bevételek gyorsan csökkennek.
- (6) Emiatt előfordulhat, hogy nem sikerül biztosítani a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programjára (a továbbiakban: a program) vonatkozó éves pályázati felhívás megszervezéséhez szükséges kritikus minimális költségvetést.

¹ HL C , , o.

² HL L 29., 2003.2.5., 22. o.

- (7) A pályázati felhívás megszervezéséhez szükség van egy bizonyos kritikus minimális költségvetésre annak érdekében, hogy a program érdemi támogatást nyújthasson a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban a fenntarthatóság – azaz az egészség, a biztonság és a munkakörülmények – javítása, valamint a környezeti hatás csökkentése szempontjából kritikus tömeggel és uniós hozzáadott értékkel rendelkező, együttműködésen alapuló, értékes kutatási projektek számára.
- (8) Az európai zöld megállapodásról szóló közleményben (COM(2019) 640 final) a Bizottság elkötelezte magát az áttörést hozó tiszta acéltechnológiák támogatása mellett, amelyek 2030-ra közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártást eredményeznek. Ennek lehetővé tétele érdekében a Bizottság kötelezettséget vállalt annak megvizsgálására, hogy felhasználható-e a felszámolás alatt álló ESZAK keretében rendelkezésre álló finanszírozás egy része.
- (9) Az uniós célok elérése érdekében a zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervről és a méltányos átállást támogató mechanizmusról szóló közlemény – COM(2020) 21 final – szükségesnek tartotta a Szén- és Acélipari Kutatási Alap jogalapjainak felülvizsgálatát annak érdekében, hogy lehetővé váljon a felszámolás alatt álló ESZAK eszközeinek, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek felhasználása.
- (10) A felszámolás alatt álló ESZAK eszközei egy részének, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei egy részének a szén- és acélipari kutatási projektek finanszírozása céljából történő értékesítését azzal a feltétellel kell engedélyezni, hogy tartalékokat kell fenntartani az előre nem látható kötelezettségekből eredő, korlátozott számú fennmaradó kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében, és hogy az eszközök észszerű részét, amelyre a fenti célokra már nincs szükség, továbbra is be kell fektetni a bevételek termelése érdekében.
- (11) A felszámolás alatt álló ESZAK eszközei egy részének értékesítése, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei egy részének értékesítése szükséges lehet ahhoz, hogy 2027-ig évi [111 millió EUR] összeget különítsenek el a Szén- és Acélipari Kutatási Alapnak, mely összeg az alábbiak szerint kerül felhasználásra: évi [40 millió EUR] a szén- és acélágazatban folyó, együttműködésen alapuló kutatás finanszírozására szolgál, míg a fennmaradó [71 millió EUR] a közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártást eredményező, áttörést hozó technológiák, valamint a korábban működő szénbányák, illetve a bezárás alatt álló szénbányák méltányos átállásának kezelésére irányuló kutatási projektek, továbbá a kapcsolódó infrastruktúra finanszírozására a méltányos átállást támogató mechanizmussal összhangban és a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően. A felszámolás alatt álló ESZAK eszközei egy részének, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei egy részének értékesítése olyan lehetőség, amely a 2021–2027-es pénzügyi évekre vonatkozó éves előirányzatok finanszírozására korlátozódik.
- (12) A Szén- és Acélipari Kutatási Alapot ezért nemcsak a befektetésekből származó nettó bevételből kell finanszírozni, hanem szükség esetén az alaphoz tartozó eszközök egy részének értékesítéséből származó bevételből is, a 2021–2027-es időszakra előirányzott összeg erejéig.
- (13) A 2. cikk (2) bekezdését – amely megállapítja az eszközök kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások elfogadása során alkalmazandó eljárást –, valamint a 4. cikk (3) bekezdését – amely megállapítja a programra vonatkozó többéves műszaki iránymutatások elfogadása során alkalmazandó eljárást – el kell hagyni, mivel

az említett rendelkezések a 37. jegyzőkönyv 2. cikkének (2) bekezdésével feleslegessé váltak.

- (14) Indokolt a kiegyenlítő mechanizmus eltörlése, mivel a szóban forgó eszköz elavult.
- (15) Az 1. cikket új bekezdéssel kell kiegészíteni annak érdekében, hogy a követeléseket a költségvetési rendelet¹⁸ 101. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében megállapított elvek alapján le lehessen írni.
- (16) A 2003/76/EK határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,
- ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2003/76/EK határozat a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) a cikk a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A Bizottság a következő esetekben még az összes említett jogorvoslati lehetőség kimerítése előtt leírja a követeléseket:

- a) ha a beszédés előrelátható költségei meghaladnák a beszédett összeget, és a leírás nem árt az Unió tekintélyének;
- b) ha a követelést az adós fizetéseképtelensége vagy bármely más fizetéseképtelenségi eljárás miatt nem lehet beszédni;
- c) ha a beszédés nem egyeztethető össze az arányosság elvével.

2. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az eszközöket a Bizottság úgy kezeli, hogy 2027-ig fennmaradjon évi [111 millió EUR] RFCS-előirányzat a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folyó kutatás finanszírozására, ezen belül [40 millió EUR] az említett ágazatokban zajló, együttműködésen alapuló kutatás finanszírozására és [71 millió EUR] az említett ágazatokban folyó, közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártást eredményező, áttörést hozó technológiákra irányuló kutatás, valamint a korábban működő szénbányák, illetve a bezárás alatt álló szénbányák méltányos átállásának kezelésére irányuló kutatási projektek, továbbá a kapcsolódó infrastruktúra finanszírozására a méltányos átállást támogató mechanizmussal összhangban és a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően. A 2027. évet követően az eszközöket a Bizottság úgy kezeli, hogy biztosítsa a hosszú távú megtérülést. Az eszközöket azon célkitűzés szem előtt tartásával kell befektetni, hogy megőrizték, és amennyiben lehetséges, növeljék értéküket.”

b) a cikk a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A [111 millió EUR összegű] éves előirányzatot a befektetésekből származó nettó bevétel, és amennyiben az nem elegendő, a felszámolás alatt álló ESZAK eszközei egy részének, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei egy részének értékesítéséből származó bevétel alkotja.”;

¹⁸ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

c) a (2) bekezdést el kell hagyni.

2. A 3. cikkben

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az 1. cikk szerinti felszámolási műveletekről és a 2. cikk szerinti befektetési műveletekről és eszközkezelési műveletekről – az Európai Unió egyéb pénzügyi műveleteitől elkülönítve – évente eredménykimutatást, mérleget és pénzügyi beszámolót kell készíteni.

Ezeket a pénzügyi kimutatásokat a Bizottság által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 318. cikke és az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló költségvetési rendelet szerint évente elkészített pénzügyi beszámolóhoz kell csatolni.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az Európai Parlament, a Tanács és a Számvevőszék az Európai Unió működéséről szóló szerződésben és az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló költségvetési rendeletben meghatározott, ellenőrzésre és mentesítésre vonatkozó hatáskörét az (1) bekezdés szerinti műveletekre is alkalmazni kell.”

3. A 4. cikkben

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 2. cikk szerinti befektetésekből származó nettó bevételek és az eszközök egy részének értékesítéséből származó bevétel az Európai Unió általános költségvetésének bevételét képezik. Ezeket a bevételeket meghatározott célra, a kutatási keretprogram alá tartozó projektek kivételével a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazati kutatási projektek finanszírozására kell fordítani. Ezek képezik a Szén- és Acélipari Kutatási Alapot, amelyet a Bizottság kezel.”;

b) a (3) bekezdést el kell hagyni.

4. Az 5. cikk (2) bekezdését el kell hagyni.

5. Az I. mellékletet el kell hagyni.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. Ezt a határozatot 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*